

Bíró Gergely

Egy portás vallomásai

Annak ellenére, hogy e sorok írója nem – mert nem lehet – őszinte ember, kérem, higgyenek nekem, már csak azért is, mert őszintén bevallottam Önöknek e csekélyke fogyatékoságot. Talán az imént pontatlanul fogalmaztam, és most attól félek: valami álnokságra gondolnak. Az ember sokszor van úgy vele, hogy igazat akar mondani, és mikor ezen fáradozik, hiszi is, hogy igazat szól. Pedig – tegyük fel – téved, de akkor sem hazudik. Nos, a tisztelt bíró úrral hasonló a helyzet, csak ő tudja is, hogy téved, ami egyet jelent azzal, hogy hazudik. Feltette tehát magának a kérdést: írjon-e egyáltalán? Tegye-e azt, amit pont nem akar tenni? Meg kell jegyezni, hogy nem ő az első író, aki e problémával gyötörte magát. Elődei úgy oldották meg a nehézséget, hogy egyes szám első személyben írtak, de a címet óvatosságból harmadik személyben fogalmazták meg: Szerb Antal egyik legjobb novellája, a *Pico herceg és Monna Lianora története* úgy íratott meg, hogy abban végig Mirandola herceg beszél. Mintha egy szem nézne valakit, majd a következő pillanatban az előbb még kívülről bemutatott személy fejébe kerülne, és ezek után onnan látna tovább. Nos, ha végigolvassák a történetemet, észrevehetik, hogy a címet leszámítva, akármelyik soron akad is meg a tekintetük hirtelen, mindenütt velem, a portással fognak találkozni. A bíró úr a címbe szorult vissza, amit – lássuk be – rettentő bölcsen tett, mivel másképpen elképzelhetetlennek tartotta, mert vannak homályos képzeleti az emberi elme határaitól, és tisztában van vele, hogy az agy belefér az emberbe, de az agyba nem fér bele az ember. (Na, ez aztán az önmagát értelmező szöveg, igaz, Mostert úr?) Csakhogy a címben is ketten vagyunk; talán a bíró úr szerette volna, hogy csak az ő területe maradjon, hogy én, a portás, ki se mondjam, ne is tudjam: vallok – többször, töredékesen. De én tudom, mint ahogy azt is: bukásom szükségszerű. Afféle tragikus hős vagyok, kinek sorsszerűen bekövetkező veszte cseppet sincs ínyére, pláne, hogy még csak nem is sejtem, miként ér majd. Ez utóbbitől jobban félek, mint magától a bukástól. Ha erre gondolok, szorongani kezdek, mert egy halvány sejtés zaklat, hogy talán az állásomat fogom elveszíteni. De, ugye, ez sem biztos.

Portás vagyok. Teljesen, úgy hiszem. És ez az, amit nem osztanak mások, csak nem merik nekem elmondani. Az is lehet, hogy nem a félsz szab gátat véleményük kifejtésében, hanem a megfontoltságuk. Ha így megy tovább, mivoltomat el fogják fogadni, de hallgatás lesz köztünk és távolság, mint ahogy ez van most is. Sebj, egyszemélyes világ vagyok.

Aki portára kerül, ráadásul éjszakai szolgálatra, általában csak átmeneti állapotként képzelel el a munkáját, ami még valószínűbb, ha az ember huszonkét éves. Azt is mondják, hogy az első napok már egy órával munkakezdés után elviselhetetlenek. Velem nem így van. Én fél órával munkaidőm kezdete előtt itt vagyok, hogy az előző portás idejében tudathassa velem, kinek érkezett levél és mikor fog jönni érte. Bármikor elérhetnek, mert egyfolytában a pult mögött ülök. Egész jó hely ez a külvárosi teljesítményelektronikai részvénytársaság! Van tévém, tejem, teám, kajám, görgős bőrszékem (magasságát is állíthatom), hosszú márványpultom (na jó, a tapéta márványmintás rajta).

Néhány napja, mikor először voltam itt, azt mondták, keressem meg a főgondnokot, valahol az alagsorban lehet, és Károlynak hívják. Lent meg is találtam, bemutatkoztam. Aztán észrevettem a mellére tűzött kártyát. Neve alatt ez állt: *üzemfenntartás-vezető*. Alig észrevehetően elmosolyodtam. “Csinálok neked is ilyet” – és a saját kártyájára mutatott. “Szóval Ön készíti őket?” – kérdeztem, mire ő bólintott. Még ha mindenki főgondnoknak nevezi is (lehet, hogy nem lenézésből, hanem mert így könnyebb mondani. “Üzemfenntartás-vezető úr!” – ez olyan bonyolult), kifelé – és befelé is talán – státuszának komolyságát mutatja, ami a lényegen nem változtat, csak szebben tűnteti fel. Arra voltam kíváncsi, hogy nekem, közvetlen beosztottjának, mit ír majd a nevem alá? *Portás* leszek? (Ami önmagában nem zavarna, de az annál inkább, hogy egy főgond-

nok, aki magát üzemfenntartás-vezetőnek nevezi, nekem *csak* a “portás” nevet adja, kifejezve ezáltal és éreztetve velem mérhetetlen kiszolgáltatottságomat.) Megnyugodtam, amikor azt olvashattam a kártyámon, hogy: *éjszakai szolgálatos*.

Amikor reggelente – úgy hét körül - megérkezik az egyik főnök, ez a szállítmányozási igazgató, és a szobakulcsát kéri, elmegy a jókedvem. Pedig addig minden rendben volt (leszámítva azt a néhány pillanatot, amíg az igazgató úr a késődélutáni órákban leadta a kulcsát). Szóval, a titkárával toppan be folyton, aki kinyitja neki az üvegajtót, majd ketten, egymással beszélgetve, idelépnek a pulthoz. Köszönök. Az igazgató éppen magyaráz, nem ér rá, hogy meghallja a hangomat, a titkár úr pedig figyel a szavakra, de annyi még telik tőle, hogy - mialatt végig az igazgató szemébe néz - elhadarjon egy *Jó reggelt*-et. Bármiféle bizalmas dologról folyik a társalgás, sosem beszélnek halkabban a jelenlétemben, és ez nekem nagyon nem tetszik. Vagy itt van a fejlesztési mérnök, ez a rosszindulatú daganat barna köpenyben, még a nevét sem tudom, de csak az alkalmat várja, hogy belém kössön. Ha épp nincs miért, akkor azzal hergel, hogy “de jó magának, csak itt ül, nem rugdossák semmiért, mert dolga is alig akad”. Mások meg azt képzelik, hogy a portás nem áll másból, csak egy jókora pár fülből, amibe ontaniuk kell magukból apró-cseprő panaszait. Ezért bennem sok minden lecsapódik: ki sikkaszt, meg milyen ügyesen csinálja (“hogyan rohadt el”), melyik igazgató melyik titkárnőnek csavarta el a fejét, “a vadállat szexista”, de a titkárnőt sem kell ám féltetni, “azt a számítógépes ribancot”, és más hasonlók. Szórakoztatnak ezek a pletykák, komolyan. Legalább Károly, a főgondnok, rendes ember. A fejlesztési igazgató is figyelmes hozzám. Épp első munkanapomat kezdtem délután négy körül, amikor szobakulcsát leadni érkezett. Feltűnt neki, hogy nem ismer. Üdvözölt, áthajolt a pult felett, és kicsit nehézkesen, de kezét ráztunk egymással. Azóta, ha reggel megérkezik vagy este hazaindul, mindig váltunk néhány szót.

Érdekes, Misi-bá a fényezőműhelyből mintha felette állónak tartana, pedig egy csepp lenézés sincs bennem, sőt nagyon kedvelem. Ha beszélgetünk, lesütött szemmel motyog, és idegesen kapkod a kezeivel, melyeket hol a zsebébe bújtat, hol a derekára tesz, hol zsebkendő után nyúl velük és kifújja az orrát. Tegnap lementem hozzá, épp a kompresszort javította. Kérdeztem, mi a baja. Magyarázni kezdett, amit nem nagyon értettem, de egy-egy jól elhelyezett indulatszóval sikerült feloldanom az öregben a feszültséget, és már nem is törődött a kezeivel. Veszületett természetességgel lóbálta őket és hadonászott velük, mialatt beszélt. Aztán indulni készültem, és a jobbomat nyújtottam. Misi-bá keze olajos volt, ezért úgy döntöttem, a csuklóját ragadom meg. Idejében észrevette, és kinyújtott tenyerét gyorsan behajtott, majd lefeszített kézfejjel adta a csuklóját. Mindezt újra zavartan, lesütött szemekkel. “Viszlát, Misi-bá” – mondtam, erre ő is felelt valamit, amit motyogása miatt nem hallottam jól. Gondolom, elköszönt tőlem. Mialatt visszagyalogoltam a portára, végig őt sajnáltam. Eldöntöttem, hogy legközelebb alaposan kifaggatom a gépei felől, és jól megmarkolom az olajos kezét.

Lidikével, a takarítónővel hatalmasakat szoktam beszélgetni. Feltűnt, hogy túl figyelmes hozzám. Kedvel, azt hiszem, de mintha szándékosan is megbecsülne, hogy ne érezzem itt feleslegesnek magam. Szerintem félreért. Kevés dolgom akad, ez igaz. Nézni a monitort, érkezett-e távozott-e kocsis, ha igen, egy gombnyomással kinyitni a kaput, majd becsukni. Utána mindezt egy számítógépes programon rögzíteni: rendszám, mikor jött, mikor ment, szóval, követni a forgalmat. Szürkületkor felkapcsolni a villanyt bent és a telepen, Nellikét, az őrző kuvaszt megetetni, a fűtést hidegebb áprilisi napokon begyújtani, ajtókat zárni esténként.

Néhány napja dolgozom, de nagyon élvezem. Képzelmek el, milyen itt a hangulat péntek este hét után! Egy teremtet lélek sincsen már az épületben. Kinyitok egy kisablakot a közeli helyiségben, az ajtaját tárva hagyom. Leülök, oldalt fordulok bőrszékemben, és a hatalmas bukóablakot résnyire hajtom, majd felhúrom rajta a relaxát. Fotelomból kihajolva eloltom a villanyt, kihajtom öltözőszekrényem ajtaját, és felkapcsolom benne a neonlámpát. Halványkék színű lesz a helyiség. Étkezéshez készülődöm. Szokásom lassan elfogyasztani a vacsorámat (nem azért, hogy múltjon az idő). Habkönnyű, kissé ráncos zsemlet veszek elő, melyre tetemes mennyiségű ömlesztett sajtot nyomok. Leharapom, és a falat mellé egy szelet szalámit eszek. Utána egy kis sóba

mártom a trappistát, bekapom, majd erős, kunkori zöldpaprikámból egy karikát veszek a számba. A periódus egy jókora korty tejjel zárul. És előlről kezdődik minden, egészen az elégedettségig.

Leseprem magamról a morzsákat, elcsomagolok mindent. Levetem a cipőm, farmerem, pulóverem, és alsónadrágban, trikóban visszahuppanok a székembe. Hátradőlök, kissé nyikorog a fotel csuklója, fedetlen lábamat a pultra teszem. Kipillantok a bukóablakon. Látni még faltokban a határt. Kicsit fúj a szél. A két ablak légvonalában ülök, és az esőtől lehűlt levegő meg-megérint. Mozdulatlanra lesz minden (ezért zavar, ha ilyenkor a huzattól megrezdül egy-egy papír a pulton). Alig telik az idő. Cigaróra gyújtok, tarkómat a fejtámlára ejtem. A füstöt a közeli helyiség felé viszi a légáramlat. Kicsit megremegek a beáramló hidegtől. Kint szemerkél az eső, és a vízcseppek tompa puffanása a faleveleken vagy a talajon megtéveszt: úgy tűnik, lépteket hallok. Olyan nyugalom árad szét bennem, hogy még az sem érdekelné, ha valaki most meztelenre vetkőztetne, mézbe forgatna és a méheknek dobna eledelül.

Olykor egészen furcsa hangsorokat produkál az ereszben vagy a kéményben a szél. Finoman hintázom a székekkel, ami halkán nyöszörög alattam. Lassan félálomba kerülök. A széknycorgás hangja felerősödik, mintha hajó árboca recsegne az éjjeli viharban, süvölt a szél, dobol majd zuhog a víz. Korlátától korlátig merészkedem, máskülönben a tengerbe zuhannék. A fedélzeten ijedt hajósok szaladgálnak. Valaki megragadja a vállam, hátrafordulok. A kapitány áll ott. Egyre több tengerész jön oda hozzánk, faggatnak, és én bevallok nekik mindent. Szóváltás lesz közöttünk, szitkozódnak, teszek nekik egy javaslatot. Ekkor egy oldalról érkezett ököl csapódik a fülembe. Az ütéstől arcra bukom, és a síkos deszkákon a tengerbe csúszom. Csak süllyedek, süllyedek lefelé, fent pedig alábbhagy a vihar. Izmaimat összerántja a jeges víz, ráz a hideg és szinte éget. Az elviselhetetlen fájdalomtól felébredek, élesen nyikorog a székem... a fene vigye el, bíró úr, pedig már kitűnően érzem itt magam... holnap megolajozom ezt a csuklót.

Telnek a hónapok, október van és megint este. Üresen áll az épület. Megfigyeltem a monitoron, hogy a telep sarkánál általában megállnak a járókelők, és rágyújtanak. A sarkok már csak ilyenek. Ehhez a helyhez közel áll az elektronikus tolóajtó meg a hozzá tartozó kaputelefon. Beugrik valami. Tetszik, de megrémít és elbizonytalanít az ötlet. Igyekszem elhessegetni magamtól, mert félttem az állásomat, és a bíró úrnak sem kívánok mindenben a kedvére lenni. Meg is éheztem, azt hiszem.

Bevett szokásommal esti vacsorámhoz készülődöm. Átálltam az ecetes halra, kétnaponta benyesek egy kis vödörrel belőle. Lepattintom a tetőt, a hűtőből előszedem az ecetes-hagymás krumplit, és a villámért nyúlok. Az első falat irtó fura ízt hagy maga után a számban. Keserű, mint az epefolyadék. Biztosan azért van, mert előtte megettem egy zacskó gumicukrot. A második falattól egyenesen felfordul a gyomrom. Ledobom a halat a tányéromra, a hasát szétnyitom. Nem belezték ki. Minden bensőség itt van előttem meg félúton a nyelőcsövemben. És a halgyomor, mint valami rózsaszín, félig átharapott daganat tudatja velem, hogy hiányzó része bennem folytatja enyészését.

Szédülni kezdek. Megcsörren a telefon. Felállok, szinte megmerevednek a lábaim. Örvényként vonzanak magukhoz a padló csempekövei. Második csörgés. Enyhül az állapotom, nagy levegőt veszek és nyelek egyet. Kissé visszanyerem egyensúlyomat. Harmadik csörgés. Felkapom a kagylót, Sagschon az. Mond valamit, de öklendezni kezdek. A pultra ejtem a kagylót, és émelegve a mellékhelyiség felé futok.

Könnyitek magamon. Perceken keresztül öblögetem a számat, hogy ezt az ízt valahogyan kivarázsoljam belőle. Bíró úr, ne kínozzon... hallja? Miert nem válaszol?! Habár, távol vagyunk már a címtől, ha beszélne, sem jutna el a fülemig! Visszamegyek a portára. Felemelem a kagylót, foglaltat jelez. Visszahívnam Sagschont, de nem tudom a számát, és azt sem, hogy ő honnan tudta a portáét. Megakad a tekintetem a képernyőn. Elgondolkodom. Rendben, bíró úr, tulajdonképpen nekem is az eszembe jutott. Tényleg ki fognak rúgni. A bátorságtól, hogy e döntést meghoztam, tiszteletre méltónak tűnök magam előtt, és elmosolyodom. Olyan könnyű ez az egész, ha nem gondolok bele. Mikor először csinálom, remeg az ujjam, ahogy a beszélő gombjára teszem. A monitorra nézek: egy ápolatlan középkorú férfi pöfékel a kaputól nem messze. Közel hajolok a

mikrofonhoz (ja, a hangerőt elfelejtettem felcsavarni, így jó), és a nem túl fantáziadús “Hé, hülye!” megszólítással beleüvöltök. Rá sem vetve pillantásomat a képernyőre, izgatottan, viháncolva a pult túoldalára futok, és mögé bújom. Mikor kissé lecsillapodom, rájövök, hogy ha nem láttam semmit, mit röhögök? Különben is, miért bujkálok? Úgyse látnak! Visszafutok a monitorhoz. Már csak az üres járdát mutatja. Hamar belejövök. Most például, walkman-em fülhallgatói segítségével még zenei aláfestést is adok a közlendőmnek. Hirtelen felütésű, halálfélelmet ébresztő muzsika kíséri szónoklatomat, melyet úgy kezdek, hogy “Menekülj idegen, gonosz fénnel ébredt ma a Hold...”, és így tovább. A férfi, kinek épp szájában van a cigarója, az ijedtségtől ingébe ejti, és én sikítózva a röhögéstől nézem végig, miként tépi ki nadrágjából ingének derekát, majd inal el. Ki kell fújniom magamat. Hú! Ez csodálatos volt.

Kicsit remegve, de boldogan huppanok a borszékembe. Aztán hirtelen felállok, nem bírok egy helyben maradni az izgatottságtól. Ekkor megcsörren a telefon. Meglep, mert senki nem szokott ilyen későn telefonálni. Ah, Sagschon! El is felejtettem. Mindjárt itt lesz, és most várom.

Nyílik az üvegajtó, megérkezett a barátom. Nemcsak örülök neki, de vagyok. Mostanában depressziós, és lelki enyhülést lel saját maga fizikai bántalmazásában (borotvapengét hord magánál). Jó, hogy e helyett engem látogatott meg. Beszélgetünk egy órát, több perces kihagyásokkal. Nem túl beszédes, próbálok faggatni. Egy hosszabb hallgatási periódus alatt elalszom a székemben. Sagschon felráz, szomjas. A teám elfogyott, a mellékhelyiségben fura íze van a víznek. Átküldöm a fényszűrőműhelybe, ott jó a csap; csak arra kérem, ne ácsorogjon sokat az udvaron, mert nem akarom, hogy meglássák. Megint elbóbiskolok. Félálomban érzem, hogy nagyon meleg van. Felébredek. Csürom víz vagyok. Meghülyülhetett a fűtés. Levegőre kellene mennem... á, nincs hozzá kedvem. Se ventilátorom, se legyezőm. Az agyam tompa, nyomott és gyenge vagyok. Itt kéne maradni és elaludni örökre... Mit mond, bíró úr? Olyan sürgető a hangja... “Sagschon”?! Sagschon! Még nem ért vissza. Ez aggasztani kezd. Azt sem tudom, mennyit aludtam. Talán már itt kéne lennie, talán még nem. Most fél tíz van. Várom. Tíz perc után félni kezdek. Kiszaladok a fényszűrőműhelyhez, zárva van. Szólitgatok az udvaron, semmi. Talán elbújt valahol, és mire visszaérek, röhögve fogad majd a borszékemben. Berobbanok a portára. Üres. Teljesen kétségbeesem. Ez megölte magát valahol. Utolsó kapaszkodója voltam, de nem elég erős ahhoz, hogy megtartsam. Vesztesnek érzem magamat és az ő szemében idegennek. Átkutatom az épületet (hamar végzek, hiszen minden szoba zárva). Most az udvar kerítéséhez rohanok. Kinézek, sehol senki az úton. Át kell másznom, hogy megtaláljam. Felkapaszkodom. De nem hagyhatom el ezt a helyet, kirúghatnak. Visszaesem a kerítésen belülre. Mondom, meg kéne döglennem, itt és most. Francba. Elhatározom, hogy mégis átmászom. Kapkodva a levegőt, és nem is tudom, miért, még egyszer végigpásztázok tekintetemmel az udvaron. A kerítés és a fényszűrőműhely közötti keskeny sikátor sötétjében villanni látok valamit. Közelebb megyek, teljesen megnyugszom útközben. Sagschon kabátjának cipzárja verte vissza az utcai lámpa fényét. Hát itt bujkál. Ordíbalok vele, ő meg higgadtan válaszolgat, még el is mosolyodik. A sarkon épp egy molett nő fordul be. Talán jobban teszem, ha bent adom ki a dühömet. Karon ragadom és viszem magammal.

Benyitok a portára, megint üvöltetni kezdek (semmi hatása). Már csak az üvegajtó csapódását hallom. Felnézek. A pultnál az előbbi molett nő, a rosszindulatú daganat áll, barna köpeny helyett barna kabátban. Valamit itt hagyott, és a kulcsát kéri. Nem szól semmit Sagschon miatt. Hamarosan visszajön, elköszön. Rosszul alszom az éjjel.

Péntek. Károly, a főgondnok megállít, hogy olvassam majd el, amit letett a pultomra, és arra kér, ne fogadjak többet haverokat. Mondom neki, hogy csak egy volt. Ezzel sikerül is felidegesítenem – nem kellett volna kijavítanom. A mérnöknőre rá fogom gyújtani a köpenyét.

Olyan furcsa a portán. Folyton az jut eszembe, ahogy az órát néztem tegnap fél és harmad tíz között, ahogy itt szorongtam tehetetlenségemben, egy ilyen hatalmas, üres épületben. Megint tompa fájdalmat érzek a gyomromban. Kapóra is jön, hogy meg kell etetnem a kuvaszt, Nellikét. Az udvarra tartok, kezemben a moslékos fazékkal. Útközben rágyújtok. Nem kellett volna. A cigarótól mindig jobban szorongok. Kiérek az udvarra. Már majdnem sötét van, és ahogy lapátolom a moslékot az edénybe, körbenézek. A tegnap este! Céltalanul, kétségek között bolyongtam

itt éjjel, egyedül. Most még nincs sötét, de így is rossz. Minden egyes szemétkupac látványa fokozza bennem a görcsöt, és mintha minden újabb slukkal jó adag kilátástalanságot szívnék magamba. Eldobom a cigaróm. Nem jó itt kinn, bemegyek.

A pulton megtalálom a főgondnok szövegét. Újabban rendeletekkel bombáz. Ez most például egy tűzrendelet, hogy mit kell tennem tűz esetén. Egy hirtelen mozdulattal előkapom a pult alól a házirendet, hogy összeveessem a kettőt. A rendelet ugyanis alsó szintű jogalkotási norma, amely a nála magasabb szintűvel, a házirenddel nem ütközhet. Nem ütközik. A fenébe, pedig úgy belekötöttem volna. Apropos: házirend. Azt hiszem, ez jogszabályellenes. Sőt a portásság jogszabályellenes, mert egy helyben ülni egyet jelent a mozgásszabadság korlátozásával. Hű, a mocskok! Persze, minek ugrálok, hiszen a polgári jogok arra valók, hogy megsértsék őket.

Megint péntek. Fél tíz. Hoztam magammal olvasnivalót, épp Márai Sándor *Egy polgár valóságait* tartom a kezemben. Nem tudom, észrevették-e, hogy e novella (mit novella! Már az elején kiderül, hogy mi fog történni a végén. Hol itt a csattanó?!) és Márai regényének címe igen hasonlítanak egymásra. Talán most haragszanak rám, amiért éppen kiábrándítani igyekszem Önöket, de ne keressenek különös megfeleléseket a két írás között. A bíró úr ugyanis nem olvasta végig. Valahol a kilencvenedik oldalon hagyta félbe (azt is vagy hat napig bújta), mert mikor továbbpörgette a lapokat, elkeseredett. Fájjalja, hogy egy leírás az egész, és nincsen benne dialógus. Amúgy nekem sem megy. Ötpercenként kibillent egy érkező kocsi, vagy az a beteges alkalmazott, aki már félórája telefonálgat, hogy megtaláltam-e az esernyőjét a vécében. Nem találtam meg, hagyjon békén. Olvasni akarok.

Végre nyugalom van, most meg elkalandozom folyton. Pontosabban, leáll az agyam, és csak nézem a betűket. Nem hittem volna, hogy ilyen üres is lehetek. Biztosan a délutáni brazil sorozatok butítottak el. Azokat is azért kezdtem el nézni, mert egy órája dolgoztam csak, és lesokkolt a felismerés, hogy még tizennégy órán át itt kell gubbasztanom. Ráadásul tegnap az izzadság kicsípte a valagam, amitől minden pózban kényelmetlenül érzem magam. Nincs is kedvem olvasni. Tanácstalanul ülök a bőrszékemben, mert borult a tervem. Naná, hogy ötletem sincs, mihez fogjak. Megvan. Alszom egyet. Örülök, hogy valami legalább az eszembe jutott... egyáltalán nem nagy ötlet, ez elszomorít. Mindegy. Leoltom a lámpát. Öt perce sem fekszem, megcsörren a telefon. Megint az a marha, az esernyője miatt. "Biztosan lehúzta a klozeton!". Értetlenkedő, felháborodni készülő hang. Lecsapom. Na, ezért is kapok holnap. A dühtől már az álom is kimegy a szememből. Elég rossz: az ember még annyit sem hunyhat, hogy legalább egy hajtincsét elfeküdjje. Tudom, mennyi idegeskedéssel jár reggel, amikor amúgy is késésben vannak, és makacsul kiálló tincüket képtelenség visszaasszimilálni a többihez. Furcsa, de én most szeretnék így idegeskedni, és lekókaszt, hogy nem lehet. Hiányzik a barátom, Sagschon. Még mindig nem tudom a számát. Újra felöltik bennem a házirend meg a mozgásszabadság gondolata. Villanyt gyűjtök. Evidens dolog, de mégis csak most tudatosodott bennem, hogy egy épület földszintjén vagyok, hogy minden szoba üres és el van zárva előlem. Ez fáj. Pedig szívesen beülnék egy kicsit a szállítmányozási igazgató vagy a mérnöknő székébe, hogy kicsúfoljam őket – a tudtukon kívül persze. Benyitni a szobájukba azonban elvi lehetetlenség. A kulcsok ugyanis, melyeket rendre leadnak nekem, gyurmapecséttel vannak ellátva. Ez azt jelenti, hogy egy szemüvegtartó-szerű tokban tartják őket, aminek lapjait egy lepecsételt, gyurmaszerű anyag köti össze. Ha szétnyitom, felszakad. Mindegy, járok egyet az emeleten.

Csupa csukott ajtó meg képek a falon. Egy ember se, sehol – leszámítva magamat. Mégis, mintha nem lennék itt. A képek a falon "szólnának", ha ebben a pillanatban lenne kihez. Rend van és tisztaság – pont ez a legfurcsább. Ha egy hely kihalt, legalább legyen elhagyatott, mocskos, mint egy sikátor szemétkupacokkal, horpadt kukákkal vagy akár egy kopott bérház padlása. Ezek csak undort válthatnak ki belőlem, de így olyan érzésem támad, mintha el akarnák hitetni velem, hogy egyedüli élőlény vagyok a civilizációban, ahol pedig életnek kell lennie, ami éppen lappang, rejtőzködik. Fel-alá járkálok. De mi van, ha az élet mégsem lappang, rejtőzködik és tényleg csak én vagyok, magam? Ez a gondolat, az iszonyú felelősség szinte összeroppant. Megint szorongani kezdek. Inkább lemegyek. Hátha tudok már aludni.

Hideg novemberi délután. Károly, a főgondnok szobájába hívott a múlt szombati balhé miatt. Most itt ülök vele szemben. Tulajdonképpen az történt, hogy nyolc-tíz haverom benézett ide este. Iszogattak egy kicsit és tunyulni kezdtek. Ekkor életbe léptettem a porta-törvényt, mely szerint a mindenkori portás kijelöl egy székot, ami az övé. A többi a többieké, így megindult a marakodás a fennmaradó három helyért. Hangosak lettünk. Erre kitaláltam, hogy bújócskázunk. Tetszett is mindenkinek. Az egyik gyerek a klozetra áll, hogy alulról ne következethessenek a búvóhelyére. De előtte lehajtja az ülőkét, mert tudja, hogy részeg, és fél, hogy megcsúszik a fajaszon. Az ülőke betörik alatta. A főgondnok most arra kíváncsi, hogyan tört be. A népes társaságról meg a bújócskáról persze hallgatok. Magamra vállalom, és azt felelem: kiakadt az úszó a tartájban, azért álltam fel, hogy megnézzem. “Részeg volt?” – kérdezi Károly. Nem felelek azonnal. Épp szólnék, mikor a “köszönöm, csak ennyit akartam tudni” kijelentésével finoman távozásra szólít. Becsukom kívülről az ajtót. A fene vigye el, miért nem vágtam rá, hogy “nem”?! Vagy, hogy “igen”?! Ekkora növényt, mint én! Ebbe belenyugszom, de valamiért mégis dühös maradok. Megvan! Honnan veszi a főgondnok a bátorságot, hogy részegséggel vádoljon? Néhány óra múlva benyit a portára, és közli velem: ez volt az utolsó eset, hogy elnézett nekem bármit is.

November végi este. Még mindig hosszan, kényelmesen étkezem, már áttértem a százas cigaróra, és jól elnyújtva végzem dolgomat a mellékhelyiségben. Egy hete alig történik itt valami, leszámítva az elmúlt öt percet. Lidike, a takarítónő járt a portán, megint beszélgettünk. Állítása szerint a mérnöknő tömte tele a főgondnok fejét azzal, hogy részeges vagyok, mert, mikor azon az éjjel visszajött az épületbe, én káromkodtam, amiből azt a következtetést vonta le: alkoholizálok, méghozzá rendszeresen. Ez hülye, Károly is hülye és én is az vagyok.

Megvárom, amíg az utolsó alkalmazott is elhagyja a társaságot. Viszlát. Leemelem a mérnöknő gyurmapecsétes kulcsát. Mit sem törődve vele szétfeszítem a tok lapjait. Kiesik a kulcs. Újabb evidencia, de benyitni a mérnöknő szobájába annyi, mint kitörni a portából. Elégtételt akarok venni a rajtam esett sérelemért, hogy hogyan, még nem tudom. Felmegyek az emeletre, végig sétálok a folyosón és kinyitom azt a bizonyos ajtót. Lámpa fel. Elöttem padlószőnyeg. A küszöb előtt ösztönösen levetem a cipőmet. Az ajtóval szemközti asztalhoz indulok. Útközben valami megszúrja a lábam, feljajdulok. Megnézem a talpam, nem vérzik, de a zoknimból egy hegyesre pödört orrrüreléket húzok ki, amely egykori landolásakor függőlegesen akadt meg a szőnyegben. Ez igen, mérnökasszony. Szinte hallottam fülemben egykor hozzám intézett szavait: “de jó magának, csak itt ül, nem rugdossák semmiért, mert dolga is alig akad”. Kezet mosok. A “szuronyt” zsebkendővel megfogom és a fehér asztalra teszem. Hátralépek kettőt. A fehér háttérnek köszönhetően még innen is kitűnően látni. A fiókból papírt veszek elő, és a következő levelet rögtönzöm: *“Kissé meglepett, hogy főtengelyek helyett íhyeneket szerkeszt. Gondoskodom afelől, hogy holnap minden kollégája tudjon róla. Üdvözlettel: a Portás”*. A papírt, melyre egy hatalmas nyilat is rajzolok a megfelelő irányba, a mini-akna mellé teszem. Természetesen nem gondoskodom semmiről. Bezárom az ajtót és visszamegyek a portára. A kulcsot visszateszem a tokba, a lyukat betömöm a gyurmával, pecséttem nincs. Nem esem kétségbe, sőt egyáltalán nem érzek megbánást. Tudom, hogy holnap minden lelepleződik.

A mérnöknőnek volt annyi esze, hogy szép csendben rúgasson ki Károllyal, aki bár kedvelt, de tartotta magát a megállapodásunkhoz. Így bocsátottak el a portától.

Bíró úr, már a történet elején ki akartam fejezni felháborodásomat, amiért a címben minőségem elé az “egy” határozatlan névmást illesztette, most azonban már nem bánom. Mert ameddig odaadással dolgoztam, tényleg csak *egy* portás voltam. Harag nincsen bennem, mindössze egy egészen aprócska tüske, amiért nem adott nekem nevet. De e tüskét is elfelejtem Önnek, hiszen úgy buktatott el, hogy nem estem nagyot. Ezért hálával tartozom.